

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců Mgr. Aleše Roztočila a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobkyně: **I. P.**, zast. Mgr. Faridem Alizeyem, advokátem, se sídlem Stodolní 834/7, Ostrava, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 7. 2023, č. j. MV-103009-5/SO-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 6. 2024, č. j. 19 A 25/2023-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se nepřiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobkyně **je povinna** zaplatit soudní poplatek ve výši **1.000 Kč** za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **ve lhůtě 3 dnů** od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 17. 5. 2023, č. j. OAM-3251-36/ZR-2019 (dále jen „rozhodnutí ministerstva“), zrušilo povolení žalobkyně k trvalému pobytu podle § 87l odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), stanovilo žalobkyni lhůtu k vycestování z území České republiky do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí a udělilo jí výjezdní příkaz s platností na 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

[2] Žalovaná shora označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí ministerstva.

[3] Žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se nyní proti napadenému rozsudku brání kasační stížností, jejíž součástí učinila rovněž návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[5] Tento návrh stěžovatelka odůvodňuje tím, že následky rozhodnutí ministerstva pro ni znamenají nenahraditelnou újmu, kterou spatřuje v povinnosti vrátit se do země svého původu, tedy na Ukrajinu, a v dlouhodobém odloučení od její rodiny. V České republice totiž žije její manžel a syn z předchozího manželství, kteří jsou občany České republiky. Oba navíc potřebují péči stěžovatelky. Jejímu synovi byla diagnostikována porucha ADHD, takže navzdory svému dospělému věku vyžaduje speciální pozornost, prohlubování vzájemných kontaktů a dohled stěžovatelky nad jeho osobními projevy a chováním tak, aby nedocházelo ke zhoršení jeho zdravotního stavu. Uvedené platí o to více za současné situace, kdy je syn stěžovatelky od ní i tak odloučený, neboť se nachází ve výkonu trestu odnětí svobody. Její manžel přitom nemůže nahradit její dohled nad synem, protože se sám potýká se zdravotními problémy a nemá k němu jakožto k nevlastnímu synovi tak blízký citový vztah. Co se týká zdravotního stavu jejího manžela, tak ten je po těžkém úrazu způsobeném zaviněním třetí osoby stále nepříznivý, takže je plně závislý na každodenní péči stěžovatelky. Přítomnost stěžovatelky na území České republiky je tudíž nevyhnutelná a nenahraditelná. Z uvedeného stěžovatelka dovozuje, že následky napadeného rozhodnutí pro ni představují nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku.

[6] Na podporu svých tvrzení stěžovatelka dokládá kopie lékařských zpráv týkajících se jejího syna z let 2016 až 2020, kopii rodného listu syna, úmrtního listu svého bývalého manžela a oddacího listu.

[7] Žalovaná k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uvádí, že tento návrh nepodporuje. Nesouhlasí se stěžovatelkou, že by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí ministerstva pro ni znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám, a že zde není rozpor s důležitým veřejným zájmem.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, zohlednil také vyjádření žalované a dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění tomuto návrhu podle § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s. nejsou splněny.

[9] Podle § 107 s. ř. s. v posuzované věci kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s., *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[10] Z četné judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že institut odkladného účinku se primárně vztahuje k žalobě jako prostředku ochrany veřejných subjektivních práv. Kasační stížnost je však mimořádným opravným prostředkem směřujícím proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Odkladný účinek vůči pravomocnému rozhodnutí by proto měl být přiznáván pouze v ojedinělých případech, pro něž zákonodárce užil slova o „nepoměrně větší újmě“. Přiznáním odkladného účinku se totiž prolamují právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem

pokračování

zrušeno. Tímto zákonným postupem je meritorní rozhodnutí o kasační stížnosti, nikoliv přiznání odkladného účinku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 1. 2013, č. j. 5 Afs 84/2012-31). Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Podle tohoto ustanovení soud může přiznat žalobě odkladný účinek za současného splnění dvou podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (2) přiznání odkladného účinku nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Ve smyslu § 107 s. ř. s. uvedené podmínky platí přiměřeně i pro odkladný účinek kasační stížnosti.

[12] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobovaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu; zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebmírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká.

[13] Stěžovatelka konkrétně v návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdila, že povinnost opustit území pro ni představuje nenahraditelnou újmu, neboť by tak byla odloučena od manžela a syna, kteří potřebují její péči.

[14] Nejvyšší správní soud ze správního spisu ověřil, že syn stěžovatelky se od 31. 8. 2021 nachází ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Vinařice, přičemž jeho propuštění se předpokládá dne 1. 7. 2025. Na návštěvy za synem stěžovatelka nechodí, protože nemá platný doklad totožnosti, je s ním v kontaktu jen telefonicky a písemně prostřednictvím korespondence. Součástí správního spisu je také zpráva o provedené pobytové kontrole v místě stěžovatelčina bydliště ze dne 20. 12. 2022, podle které stěžovatelka bydlí sama a její manžel za ní pouze občas dochází. Ze správního spisu dále vyplývá, že stěžovatelka byla v letech 2004 až 2018 devětkrát pravomocně odsouzena za trestnou činnost, a to především za krádeže, výtržnictví, útok na veřejného činitele, křivé obvinění a maření výkonu úředního rozhodnutí.

[15] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud shledal argumentaci stěžovatelky obsaženou v návrhu na přiznání odkladného účinku za zavádějící. V situaci, kdy se její syn od 31. 8. 2021 nachází ve výkonu trestu odnětí svobody, z něž má být propuštěn až dne 1. 7. 2025, a kdy spolu udržují pouze telefonický kontakt, nemůže tvrzení o nutnosti dohledu nad jeho chováním odůvodnit nezbytnost jejího setrvání na území České republiky. Stěžovatelka navíc k prokázání zdravotního stavu svého syna předložila neaktuální lékařské zprávy z let 2016 až 2020, tedy v době před nastoupení výkonu trestu odnětí svobody. Tvrzení, že její manžel je zcela a každodenně závislý na její péči v důsledku nepříznivého

zdravotního stavu způsobeného těžkým úrazem ze strany třetí osoby, pak stěžovatelka nedoložila vůbec. Nejvyšší správní soud zároveň nepřehlédl, že k uzavření sňatku mezi stěžovatelkou a jejím současným manželem došlo dne 20. 2. 2022, tedy v době, kdy bylo zahájeno správní řízení o zrušení jejího povolení k trvalému pobytu, a že podle zprávy z pobytové kontroly provedené dne 20. 12. 2022 stěžovatelka bydlí sama a její manžel za ní pouze občas dochází. Nejvyšší správní soud tedy musí konstatovat, že tvrzení o tom, že syn a manžel stěžovatelky jsou závislí na jejím dohledu a péči, považuje za nevěrohodné a neprokázané.

[16] Stěžovatelka tudíž neosvědčila existenci nepoměrně větší újmy na její straně v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti a neunesla tak důkazní břemeno o splnění již první z výše uvedených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti předpokládaných v § 73 odst. 2 s. ř. s. ve spojení s § 107 téhož zákona. Nejvyšší správní soud se tudíž nezabýval poměřováním tvrzené újmy stěžovatelky k možné újmě jiných osob, ani otázkou dotčení důležitého veřejného zájmu a odkladný účinek kasační stížnosti nepřiznal. Tím však žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

[17] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podléhá soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč podle položky 20 Sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Poplatková povinnost vzniká uložením povinnosti zaplatit soudní poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o návrhu na přiznání odkladného účinku přiměřeně podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích a soudní poplatek je splatný do 3 dnů do právní moci rozhodnutí, kterým byla tato povinnost uložena (viz § 7 odst. 1 věta druhá téhož zákona). Nejvyšší správní soud proto ve II. výroku uložil stěžovatelce zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

[18] Soudní poplatek lze zaplatit:

- vylepením kolků na tomto tiskopisu nebo
- bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závažný **variabilní symbol** pro identifikaci platby lze získat na internetových stránkách www.nssoud.cz v položce Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

pokračování

Nebude-li soudní poplatek za rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve stanovené lhůtě zaplacen, Nejvyšší správní soud jej bude vymáhat.

V Brně dne 5. září 2024

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

ke sp. zn. 4 Azs 153/2024

podpis

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓